

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ – 4101 – 10 – 14/2012
P/12/137

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66
lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/137 - Realizacja przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Tomasz Wołos – specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83621 z dnia 17.10.2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1, 2)
Jednostka kontrolowana	Zespół Szkół im. Ignacego Łukasiewicza w Policach, zwanej dalej „Szkoła”, 72 – 009 Police, ul. Siedlecka 6.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Beata Golisowicz – dyrektor Szkoły od 1.09.2003 r. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność Szkoły w zakresie realizacji przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych², zwanej dalej „ustawą antynikotynową”.

Kontrola wykazała, że na terenie i w obiektach Szkoły przestrzegany był zakaz palenia tytoniu. W widocznych miejscach umieszczono znaki słowne i graficzne o zakazie używania tytoniu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Oznakowanie obiektów i środków transportu.

Opis stanu
faktycznego

Oględziny przeprowadzone w dniu 19 października 2012 r. środków transportu Szkoły (gimbus i mikrobus), terenu posesji szkolnej (w tym wjazdu na teren szkoły, pieszociągów, boiska „Orlik”), pomieszczeń budynku szkolnego (w tym wejścia, korytarzy i klatki schodowej, toalet, i sklepiku szkolnego³), budynku pływalni (w tym wejścia, korytarzy i szatni), budynku internatu (w tym wejścia, korytarzy, klatki schodowej, stołówki, kuchni, świetlicy i toalet) wykazały, że stosownie do przepisów art. 5 ust. 1a ustawy antynikotynowej na wejściach do budynku szkoły, internatu i pływalni; na wejściu na boisko *Orlik* i na niektórych elementach małej architektury⁴ zlokalizowanych przy pieszociągach na terenie szkolnym oraz w środkach transportu (gimbus i mikrobus) umieszczono w widocznym miejscu oznaczenie słowne i graficzne informujące o zakazie używania wyrobów tytoniowych.

(dowód: akta kontroli str. 3, 6 ÷ 10)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

¹ NIK stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Dz. U z 1996 r. Nr 10, poz. 55 ze zm.

³ punkt sprzedaży artykułów spożywczych, słodczy, napojów zimnych i gorących.

⁴ kosze na odpady

Uwagi dotyczące badanej działalności

Na wjeździe na teren Szkoły w dniu 19.10.2012 r. stwierdzono zerwane (przez nieznaną sprawcę) oznaczenie słowne i graficzne o zakazie palenia, które zostało uzupełnione w czasie kontroli, co potwierdziły powtórne oględziny w dniu 23.10.2012 r.

2. Wyznaczenie palarni na terenie obiektów jednostki

Opis stanu faktycznego

Na terenie Szkoły nie było wyznaczonych palarni wyrobów tytoniowych. Zgodnie z art. 5a ustawy antynikotynowej Szkoła nie miała obowiązku urządzenia palarni.

(dowód: akta kontroli str. 3)

3. Przestrzeganie zakazu palenia

Opis stanu faktycznego

W toku oględzin w dniu 19.10.2012 r. stwierdzono, że stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy antynikotynowej na terenie i w obiektach Szkoły przestrzegany był zakaz palenia tytoniu oraz wyrobów tytoniowych.

(dowód: akta kontroli str. 3)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Przestrzeganie zakazu sprzedaży wyrobów tytoniowych

Opis stanu faktycznego

Na terenie Szkoły prowadzona była sprzedaż detaliczna⁵ z automatów napojów zimnych i słodczy oraz w sklepie szkolnym – artykułów spożywczych, w tym wyrobów cukierniczych, słodczy, napojów zimnych i gorących. Oględziny przeprowadzone w dniu 19.10.2012 r. wykazały, że w miejscach sprzedaży detalicznej na terenie obiektów Szkoły nie była prowadzona sprzedaż wyrobów tytoniowych, o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy antynikotynowej.

(dowód: akta kontroli str. 3, 9)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. Obowiązki wynikające z ustawy antynikotynowej w świetle regulaminów obowiązujących w Szkole.

W myśl postanowień obowiązującego w Szkole regulaminu pracy:

- > wzbronione jest palenie tytoniu: w pomieszczeniach i na terenie Szkoły; na naradach, zebraniach, konferencjach szkoleniach itp.
- > za rażące naruszenia regulaminu pracy, o którym mowa powyżej może być zastosowana kara upomnienia lub nagany.

Postanowienia regulaminu pracy znane były pracownikom Szkoły⁶.

W okresie objętym kontrolą – wg oświadczenia Dyrektora – nie odnotowano przypadku nałożenia na pracowników kar z tytułu złamania zakazu palenia tytoniu na terenie Szkoły.

Według § 32 ust. 11, §38 ust. 3, pkt 21 i §40 ust. 1 Statutu Szkoły⁷ m.in:

- > do zadań nauczyciela wychowawcy należy aktywne zwalczanie wszelkich przejawów patologii społecznych, w tym palenia papierosów

⁵ na każdą z tych działalności Szkoła posiadała stosowne umowy najmu powierzchni zawarte na czas określony z 3 podmiotami.

⁶ Fakt ten znajduje potwierdzenie w „Oświadczeniach pracowników o zapoznaniu się z przepisami zakładowymi oraz o przeszkoleniu” pozostających w ich aktach osobowych, co ustalono na podstawie kontroli – losowo wybranych – akt osobowych 24 pracowników spośród 149 zatrudnionych w Szkole wg stanu na 22.10.2012 r.

⁷ zatwierdzonego na posiedzeniu Rady Pedagogicznej 5.06.1996 r. ze zm.- 28 nowelizacji, ostatnia z 31.08.2012 r.

- > uczniowi szkoły bezwzględnie zabrania się palenia papierosów na terenie szkoły;
- > nieprzestrzeganie postanowień w nim określonych zagrożone jest karami m.in. tj.: upomnienie ustne wychowawcy z adnotacją w dzienniku klasowym, nagana dyrektora szkoły, przeniesienie do równoległej klasy.

W myśl corocznych zarządzeń Dyrektora Szkoły⁸, obowiązujących w danym roku szkolnym:

- > na całym terenie szkoły uczniów obowiązuje min. bezwzględny zakaz palenia papierosów, zażywania środków odurzających...;
- > nieprzestrzeganie zakazów obowiązujących na terenie szkoły może spowodować usunięcie ucznia ze szkoły bez stopniowania kar.

Z treścią zarządzeń zapoznawano rodziców na zebraniach klasowych co potwierdzano oświadczeniem o zapoznaniu się z zarządzeniem na liście uczniów danej klasy z podpisami rodziców/opiekunów i uczniów.

W okresie objętym kontrolą karą nagany za złamanie zakazu palenia tytoniu na terenie szkoły ukarano 9 uczniów z tego: 4 w roku szkolnym. 2009/10, 4 w roku szkolnym 2010/11 i 1 w roku szkolnym 2011/12⁹.

(dowód: akta kontroli str. 4, 5)

6. Skargi i wnioski dotyczące realizacji przepisów ustawy antynikotynowej

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą do Szkoły nie wpłynęły skargi i wnioski dotyczące realizacji przepisów ustawy antynikotynowej lub kwestii z nią związanych.

(dowód: akta kontroli str. 4)

7. Problemy w realizacji ustawy antynikotynowej

Opis stanu faktycznego

Dyrektor Szkoły w wyjaśnieniach stwierdził, że „*realizacja przepisów ustawy antynikotynowej nie stwarza problemów i nie ma potrzeby wprowadzania nowych rozwiązań organizacyjnych i prawnych (...) przepisy ustawy realizowano poprzez min.:*

- *prowadzenie działań pedagogicznych promujących zdrowy styl życia wolny od nałogu palenia papierosów i używania wyrobów tytoniowych,*
- *prowadzenie akcji informacyjnych o szkodliwości palenia tytoniu, ▫ wprowadzenie dyżurów nauczycieli kontrolujących stan Szkoły w tym zakresie,*
- *założenie monitoringu obiektu i terenu oraz czujników dymu m.in. w internacie i na korytarzach szkoły.”*

(dowód: akta kontroli str. 11 i 12)

8. Kontrole przestrzegania przepisów ustawy antynikotynowej

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą Szkoła nie była kontrolowana w zakresie przestrzegania przepisów ustawy antynikotynowej przez Kuratorium lub inne zewnętrzne organy kontroli, rewizji i inspekcji.

(dowód: akta kontroli str. 4)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Szkoły w zakresie przestrzegania zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych w obiektach oraz na terenie Szkoły i realizacji niektórych obowiązków z tym związanych.

⁸ zgodnych ze statutem Szkoły

⁹ co stanowiło – odpowiednio – 0,40%, 0,44% i 0,11% ogólnej liczby uczniów Szkoły wynoszącej – wg stanu na 10.09.2009, 10 i 11 r. – 992, 907 i 941.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i ustalenia kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, nie wnosi uwag i wniosków na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁰.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Szczecin, dnia 30 października 2012 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Dyrektor

Kontroler
Tomasz Wołos
Specjalista kontroli państwowej

¹⁰ Dz. U. 2012 r. poz. 82 j.t.